



## YBU Açık Erişim Politikası

Açık Erişim YBU Açık Erişim Politikası

### YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ AÇIK ERİŞİM VE KURUMSAL ARŞİV POLİTİKASI UYGULAMA ESASLARI

3

#### • AMAÇ:

Bu yönerge, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi adresli bilimsel ve entelektüel çalışmaların, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolanarak bilim dünyasının hizmetine sunulmasına ilişkin usul ve esasları düzenler. Yönergenin amaçları şu şekilde belirlenmiştir:

- Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü (OAI-PMH) standartlarına uygun bir açık erişim sisteminin kurulması.
- Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'ne ait akademik çalışmaların uzun dönemli derlenmesinin ve korunmasının sağlanması.
- Yıldırım Beyazıt Üniversitesi mensupları tarafından üretilen akademik çalışmaların açık erişimle görünürlüğünün artırılması.
- Atama ve yükseltmeler ile diğer kurum için değerlendirmelerde dikkate alınan bilimsel çalışmaların uluslararası standartlara uygun olarak depolanması ve listelenmesinin sağlanması.
- Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Kurumsal Arşivi'nin oluşturularak, Açık Erişim stratejisinin belirlenmesi.

#### • KAPSAM:

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi tarafından doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen ve Yıldırım Beyazıt Üniversitesi mensupları tarafından gerçekleştirilen tüm akademik çalışmalarını kapsar. Kurumsal ve Açık Erişim Arşivi'nin kurulmasına ilişkin koordinasyonu ve stratejiyi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı sağlar. Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nin içeriği aşağıdaki materyallerden oluşur;

- Bilimsel dergilerde yayınlanmış makaleler,
- Yayımlanma aşamasında olan makaleler,
- Yüksek lisans ve doktora tezleri,
- Konferans bildirimleri,
- Seminer metinleri,
- Teknik notlar,
- Proje çalışmaları,
- Kitaplar,
- Kitap içindeki bölümler,
- Ödüllü çalışmalar,
- Patent belgeleri,
- Açık Ders Materyalleri

#### • TANIMLAR:

- Açık Erişim:** Araştırmacıların, kamu kaynakları ile üretilmiş bilimsel yayınların tam metinlerine finansal, yasal ve teknik engeller olmaksızın kamuya açık İnternet aracılığıyla ücretsiz olarak erişebilmelerini,
- Açık Erişim Sistemi:** Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nin ürettiği, bilimsel çıktıların dijital ortamda toplandığı, saklandığı, indekslendiği, uzun dönem korunduğu ve dağıtımının sağlandığı hizmetler bütününü içeren açık erişim sistemini,
- Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Mensubu:** Yıldırım Beyazıt Üniversitesi akademisyenlerini, personelini, yüksek lisans ve doktora öğrencilerini,
- Depolama:** Bir üniversite mensubunun entelektüel katkı sağladığı akademik çalışmasını Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolama sürecini,
- Kişisel Arşivleme:** Bir Yıldırım Beyazıt Üniversitesi mensubunun entelektüel katkı sağladığı çalışmasını Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolamasını içeren süreci,
- Akademik Çalışma:** Yıldırım Beyazıt Üniversitesi mensuplarının yaratıcı faaliyetleri ve aldıkları fonlar sonucu ortaya çıkardıkları tüm araştırma sonuçlarını,

- g. **Ambargo:** Araştırma sonuçlarının belli bir süre (6-12-vs. ay) erişime kapalı olmasını ifade eder.
- h. **Telif Hakkı:** Kişinin her türlü fikri çabası ile ürettiği ürünler üzerinde hukuken sağlanan haklardır.

• **AÇIK ERİŞİM SİSTEMİNDE YETKİ VE SORUMLULUKLAR:**

a. **Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Mensupları:**

- (1) Yıldırım Beyazıt Üniversitesi mensupları buldukları yıl içerisinde gerçekleştirdikleri bilimsel çalışmalarını en geç o öğretim yılı sonuna kadar Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolamakla sorumludur. Ancak patent başvurusu yapılması düşünülen çalışmalar başvuru gerçekleştikten sonra, patent yayını ile aynı tarihte depolanır.
- (2) Birden fazla Yıldırım Beyazıt Üniversitesi mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalarda kaynağın depolanma sorumluluğu başyazara aittir.
- (3) Her Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Mensubu, entelektüel katkı sağladığı tüm akademik çalışmalarını, ambargo ve benzeri koşullar nedeniyle sınırlandırılmış veya tamamen engellenmiş olmadığı sürece son sürümlerini Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolanmasını onaylar.
- (4) Her Yıldırım Beyazıt Üniversitesi mensubu entelektüel katkı sağladığı çalışmasının Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Kurumsal Açık Erişim Sistemi'nde kamuya açık olarak dağıtım ve koruma prensiplerine uygun olarak depolanacağını kabul eder.
- (5) Yasal koşullar çerçevesinde, her Yıldırım Beyazıt Üniversitesi mensubu çalışmalarını yayıncılarla yapmış olduğu anlaşmaların koşullarını ihlal etmeyecek şekilde tüm dünyada geçerli bir lisans anlaşması ile Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolamaya onay verir.

b. **Açık Erişim / Ambargo Süresi Sonunda Açık Erişim:**

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, araştırmalarını "açık erişim" seçeneği ile yayımlamak isteyen mensuplarını destekler. Yazarların yayıncılarla yaptıkları anlaşmalar ve depolama seçenekleri göz önüne alındığında çalışmalara erişim, "kamuya açık erişim" ve "ambargo süresi sonunda açık erişim" olmak üzere iki başlıkta uygulanır.

c. **Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı:**

- (1) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 4/c maddesine göre üniversiteler; bilim dünyasının seçkin bir üyesi haline gelmek için yüksek düzeyde araştırma yapmak ve sonuçlarını yaymakla; 42/d maddesi göre de kurumun bilimsel ve entelektüel birikimini eksiksiz derleme altına almakla görevlidir. Bu çerçevede Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi çalışması ile bu gerekliliği yerine getirmekle sorumludur.
- (2) Yıldırım Beyazıt Üniversitesi mensuplarının Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'ne aktardıkları bilimsel çalışmaların kayıtlarını Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü (OAI-PMH) standartlarına göre kontrol eder. Gerekli durumlarda düzeltme için Yıldırım Beyazıt Üniversitesi mensuplarıyla birlikte çalışılır.

d. **Açık Erişim Danışma Kurulu:**

- (1) Öğretim elemanlarının yayınlarını Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Kurumsal Açık Erişim Sistemi'nde depolamaları için bilgilendirme yapar.
- (2) Öğretim elemanlarının tamamlanmış yıllık performans değerlendirme raporlarının bir kopyasını kütüphaneye iletir.
- (3) Kütüphane tarafından gönderilen istekleri inceler ve öğretim elemanlarına gerekli uyarıları yapar.

e. **Bilgi İşlem Daire Başkanlığı:**

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi yazılımının kurulumu, güncellenmesi, yedeklenmesi, uzun dönem korunarak saklanması, güvenliğinin sağlanması ve Ulusal Akademik Arşiv sistemine açık erişim standartlarında veri aktarılması süreçlerini yürütür.

• **AÇIK ERİŞİM SİSTEMİNİN YARARLARI:**

- a. Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi ile Yıldırım Beyazıt Üniversitesi bünyesinde üretilen akademik çıktıların elektronik arşivinin oluşturulması,
- b. Bu yayınlara serbest, kolay, hızlı ve ücretsiz olarak erişim sağlanması yoluyla, Üniversitenin bilimsel çalışmalarının geniş kitlelerin erişimine sunulması,
- c. Araştırmacıların Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde yer alan bilimsel çalışmalarının daha yaygın kullanılmasıyla daha çok atıf almalarında yönlendirici olunması,
- d. Üniversite tarafından yurt içinde ve yurt dışında yapılan bilimsel çalışmalardan evrensel düzeyde haberdar olmasını sağlayarak Üniversitenin gerçek bilimsel performansının yansıtılması,
- e. Üniversitedeki akademisyenlerin daha önce yayınlanmamış, ancak bilimsel içerikte olduğu düşünülen konferans ve ders notu gibi bilimsel etkinliklerinin elektronik ortamda yayınlanmasına olanak tanınması,
- f. Üniversitedeki akademisyenlerin yayın yapmaya özendirilmesi,

• **YAYINLAMA VE YARARLANMA HAKKI:**

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sisteminde bilgi kaynaklarını yayınlanma ve onlardan yararlanma hakkı aşağıda belirlenen koşullarda gerçekleştirilir:

- a. Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'ndeki çalışmaların tam metinlerine serbest erişim, yazarın kararı ve yayının telif hakkı durumuna bağlıdır.
- b. İsteyen herkes Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde kayıtlı çalışmalara serbestçe erişip, kullanabilir.

c. Yıldırım Beyazıt Üniversitesi mensupları, Üniversitede çalıştıkları sürece ürettikleri her türlü bilimsel çalışmayı, İnternet aracılığı ile işlem yaparak Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde yayımlamak üzere kaydetmelidir.

d. Her hangi bir dergide yayınlamış veya yayınlanma kararı alınmış çalışmaların dergideki formatı dışında Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde yer alması telif hakkını ihlal etmez.

#### • AÇIK ERİŞİM DANIŞMA KURULU:

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Açık Erişim Danışma Kurulu, bu politikanın yürürlüğe girmesinden itibaren her yıl politikanın değerlendirilmesiyle yükümlü olacaktır. Kurul, gerekli gördüğü durumlarda politikayı revize etme ve değiştirme çalışmalarından sorumludur.

ADI SOYADI	GÖREV YERİ	GÖREVİ
Prof Dr. Fatih Vehbi ÇELEBİ	Rektör Yardımcısı	BAŞKAN
Prof. Dr. Abdullah Erdem CANDA	Tıp Fakültesi Dekanlığı	ÜYE
Doç. Dr. Rıza GÖKLER	Sağlık Bilimleri Fakültesi	ÜYE
Doç. Dr. Yasin YILMAZ	İslami İlimler Fakültesi	ÜYE
Yrd. Doç. Dr. Ahmet KILINÇ	Hukuk Fakültesi	ÜYE
Yrd. Doç. Dr. Kemal BİLEN	Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi	ÜYE
Yrd. Doç. Dr. Gülten ALIR	İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	ÜYE
Yrd. Doç. Dr. Mümin KÖKTAŞ	Siyasal Bilgiler Fakültesi	ÜYE
Arş. Gör. Mehmet YILDIZ	İşletme Fakültesi	ÜYE
Daire Başkanı Mahmut KOCAMAN	Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı	ÜYE
Daire Başkanı Vekili Ali BARLES	Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	ÜYE
Kütüphaneci Fatma ŞEN	Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı	ÜYE